

**Przedmiotowe Zasady Oceniania
z języka polskiego
obowiązujące
w Publicznej Szkole Podstawowej
im. ks. Józefa Poniatowskiego
w Annopolu
w roku szkolnym 2023/2024**

Kryteria wymagań na poszczególne oceny

Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy IV

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy, często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym,
- ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym
- i interpunkcyjnym,

- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy V

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy, często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,

- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym,
- ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,

- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym
- i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy VI

OCENĘ CELUJĄCĄ

otrzymuje uczeń, który w 100% opanował podstawę programową z języka polskiego.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ

otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JĘZYKOWE

- wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,
- potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie,
- biegle posługuje się słownikami i encyklopedią,
- samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy,
- samodzielnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki; określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie,
- opowiadanie twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki,
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania,
- w sposób świadczący o gruntownej znajomości utworu redaguje list do postaci literackiej,
- samodzielnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki, a w pracy poświęconej oglądaniu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby recenzji,
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich
- (ballada, rodzaje powieści, dramatu),
- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia tropy stylistyczne, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego,
- pisze prace bezbłędnie pod względem interpunkcyjnym i ortograficznym.

FLEKSJA I SKŁADNIA

- potrafi wyjaśnić od czego zależą formy odmiany rzeczownika,
- wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków rzeczownych,

- biegle stopniuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym,
 - rozpoznaje różne typy liczebników, określa jego formy gramatyczne i funkcję w zdaniu, potrafi uzasadnić użycie danego typu liczebnika, odmienia trudniejsze liczebniki złożone,
 - stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki),
 - rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę,
 - omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki i dopełnienia,
 - przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie, rysuje ich wykresy,
- SŁOWOTWÓRSTWO**
- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów pochodzących od wyrażen przyimkowych i od czasowników,
 - wskazuje przyrostek lub przedrostek jako formant w jednym wyrazie i jako składnik podstawy słowotwórczej
 - w innym,
 - podaje przykłady wyrażen z obocznymi tematami słowotwórczymi,
 - daje przykłady wyrazów utworzonych za pomocą różnych formantów.

OCENĘ DOBRĄ

otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JĘZYKOWE

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe,
- podejmuje próby wypowiadania się w formach trudniejszych: opowiadanie twórcze z dialogiem, elementami opisu, list literacki, charakterystyka z pogłębioną oceną postaci, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu,
- dobra znajomość tekstu pozwala mu na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego,
- poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy,
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu,
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów.

FLEKSJA I SKŁADNIA

- wymienia rodzaje zaimków,
- wyróżnia zaimki wśród innych części mowy, wskazuje sposób ich utworzenia,
- poprawnie stopniuje przymiotniki, wie czemu służy stopniowanie,
- podaje przykłady różnych typów przymiotników, odmienia liczebnik złożony i nieokreślony,
- na konkretnych przykładach omawia sposób wyrażenia orzeczenia i podmiotu,
- układa przykłady różnych rodzajów zdań złożonych współrzędnie.

SŁOWOTWÓRSTWO

- od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy,
- rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu,
- tworzy wyrazy pochodne od wyrażenia przyimkowego i od czasownika,
- wyjaśnia pisownię podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa.

OCENĘ DOSTATECZNĄ

otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JĘZYKOWE

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- w miarę samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, opis, streszczenie, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, telegram,
- jego technika głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- zna przewidziane programem nauczania gatunki literackie,
- umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego,
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu,
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat.

FLEKSJA I SKŁADNIA

- wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej, określa formę fleksyjną czasowników,
- określa funkcję czasowników w zdaniu,
- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki, wskazuje tematy oboczne,
- rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki i liczebniki,
- stopniuje przymiotniki,
- rozróżnia przyimki proste i złożone, wyrażenia przyimkowe,
- rozróżnia orzeczenie czasownikowe i imienne,
- wskazuje na różnice między zdaniem i równoważnikiem zdania,
- na łatwiejszych przykładach omawia sposób wyrażenia podmiotów,
- rozpoznaje zdania bezpodmiotowe,
- nazywa w zdaniu części zdania,
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych,
- wśród zdań złożonych rozróżnia zdania złożone podrzędnie i współrzędnie.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania.

- jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu,

- względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia,
- w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie,
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim stopniu trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela,
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcje w zdaniu (na prostych przykładach),
- odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określić ich rodzaj,
- łączy wyrazy w zespoły składniowe.

SŁOWOTWÓRSTWO

- zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych,
- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie (wskazuje podstawę słowotwórczą i formant),
- nazywa typy formantów,
- zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych,

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ

otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości w zakresie fleksji i składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego przewidzianych podstawą programową.

Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy VII

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,

- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy, często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA Dобра

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA BARDZO Dобра

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,

- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym,
- ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym
- i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy VIII

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy, często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA Dобра

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym,
- ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENIE PODLEGA	WYMAGANIA	POPRAWA
Odpowiedź ustna	<p>Polega na sprawdzeniu wiadomości i umiejętności ucznia z trzech ostatnich tematów w zakresie rozumienia problemu, związków przyczynowo – skutkowych, postaw i przekonań dotyczących danego działu programowego; orientacji w świecie literackim i językowym.</p> <p>Na każdą odpowiedź składa się zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów i ocen, stawianie tez lub hipotez, uzasadnianie wypowiedzi, poprawne pod względem językowym, stylistycznym budowanie wypowiedzi; szeroki zakres środków językowych. Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.</p>	Nie podlega poprawie.
Sprawdzian pisemny	<p>Sprawdzian pisemny (obejmujące dział materiału), wypracowanie, dyktando muszą być zapowiedziane co najmniej tydzień przed ich przeprowadzeniem. Uczniowie są zobowiązani do uczestniczenia w sprawdzianie w określonym dniu. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać sprawdzianu w wyznaczonym terminie, powinien to uczynić w terminie ustalonym przez nauczyciela.</p> <p>W zależności od zdobytych punktów uczniowie otrzymują następujące oceny: od 31% dopuszczający, od 50% dostateczny, od 71% dobry, od 92% bardzo dobry, 100% celujący.</p> <p>Wypracowania będą oceniane zgodnie z kryteriami Centralnej Komisji Egzaminacyjnej https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_OSMOKLASISTY/Arkusze-egzaminacyjne/2022/zasady_oceniania/Jezyk_polski/OPOP-100-400-500-2205-zasady.pdf s.13., s.15.-19.</p> <p>Uwaga</p> <p>Wymagana objętość wyrazów w wypracowaniu dla uczniów klas IV-VI wynosi: klasa IV – 100 wyrazów; klasa V – 120 wyrazów; klasa VI – 160 wyrazów.</p> <p>Przy dyktandzie ocenie podlega poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.</p> <p>niedostateczny – 7 i więcej błędów dopuszczający – 6 błędów dostateczny – 4 - 5 błędów dobry – 2 - 3 błędy bardzo dobry -1 błąd celujący – 0 błędów</p>	W ciągu semestru uczeń może poprawić ocenę, przystępując raz do poprawy danego sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania oceny.

Kartkówka	Kartkówki będą przeprowadzane w ciągu 10-15 minut. Nie muszą być zapowiedziane. Zakres treści kartkówek obejmuje trzy ostatnie tematy. Jeżeli kartkówka została zapowiedziana- uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek napisania jej niezwłocznie po przyjeździe do szkoły.	W ciągu semestru uczeń może poprawić ocenę, przystępując raz do poprawy danej kartkówki w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania oceny.
Aktywność na zajęciach	Ocena ma na celu zachęcenie uczniów do aktywnego udziału w lekcji, za co systematycznie otrzymują plusy (zapis w zeszyte nauczyciela) Jeżeli uczeń angażuje się w pracę na lekcji, zgłasza się do odpowiedzi, otrzymuje przynajmniej raz w semestrze ocenę w dzienniku o kodzie: akt; w opisie: Aktywność na zajęciach; w kategorii: Aktywność	Nie podlega poprawie.
Praca na lekcji	Ocenić będą: wartość merytoryczną, stopień zaangażowania – także podczas pracy w grupach, procentowa ilość wykonanego zadania/ zadań oraz możliwości ucznia. Uczniowie przynajmniej raz w semestrze otrzymują ocenę w dzienniku o kodzie: pl; w opisie: <i>Praca ucznia na lekcji</i> ; w kategorii ocen: Oceny bieżące.	Nie podlega poprawie.
Praca domowa	Ocenić będą: zrozumienie tematu, wartość merytoryczną, stopień zaangażowania i możliwości ucznia, ortografia, styl. Za wykonanie pracy (nawet częściowej) uczeń nie może otrzymać oceny niedostatecznej. Jeżeli uczeń nie posiada pracy domowej, otrzymuje uwagę w dzienniku w kategorii: <i>wypełnianie obowiązków ucznia</i> zapis o treści: <i>Uczeń nie wykonał pracy domowej</i> .	Uczeń może poprawić stopień w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania oceny. Poprawa odbywa się po uzgodnieniu z nauczycielem, który wyznacza uczniowi zadanie/zadania.
Recytacja	Ocenić będą: pamięciowe opanowanie tekstu, płynność wypowiedzi, poprawność i interpretacja głosowa tekstu. Stopień zostaje zapisany o kodzie: <i>Rec</i> ; opisie: <i>(Należy podać tytuł utworu)</i> ; w kategorii ocen: <i>Zadanie domowe</i> .	Uczeń może poprawić stopień w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania oceny.
Udział w konkursie	Uczniowie, będą dodatkowo oceniani za udział w konkursie polonistycznym, w wewnątrzszkolnych i zewnętrznych konkursach literackich, ortograficznych i recytatorskich. Zostaną również ocenieni za pracę w zespole redakcyjnym gazetki szkolnej, wykonanie pomocy edukacyjnych, przygotowanie referatów i prezentacji zainteresowań czytelniczych.	

Znajomość lektur	Na lekcji będzie sprawdzana znajomość zadanej do przeczytania w domu lektury. Weryfikowanie wiedzy uczniów będzie się odbywać w formie pisemnej w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. Stopień zostanie zapisany kolorem niebieskim o kodzie: pd; opisie: <i>Znajomość lektury (wpisać tytuł) zadanej uczniowi (wpisać czas); w kategorii ocen: Zadanie domowe.</i>	Podlega poprawie w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania oceny. Formę poprawy ustala nauczyciel
------------------	--	--

Zasady oceniania

1. Uczniowie na pierwszej lekcji zostają zapoznani z normami wymagań na poszczególne stopnie oraz z zasadami oceniania.
2. Ocenianie będzie dokonywane w oparciu o skalę obowiązującą w polskim systemie oświaty. Nie dopuszcza się stosowania dodatkowych znaków: plus (+) i minus (-) przy ocenach częściowych.
3. Oceny są jawne, umieszczone w dzienniku elektronicznym, a wystawiane oceny uzasadnione.
4. Prace klasowe, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
5. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji, może być nieklasyfikowany.
6. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy sprawdzianów i zapowiedzianych kartkówek). Fakt ten musi być zgłoszony przez ucznia tuż po wejściu do klasy. Jeżeli uczeń tego nie uczyni, otrzymuje uwagę w dzienniku w kategorii „Wypełnianie obowiązków ucznia”. Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumie się: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji, np. aktualnie omawianej lektury. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie uwagę w dzienniku w kategorii: *wypełnianie obowiązków ucznia* zapis o treści: *Uczeń (nie wykonał pracy domowej/nie przyniósł pomocy potrzebnych na lekcję).*
7. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności - uczeń może być zwolniony z kartkówki lub odpowiedzi, ale nie zwalnia go to z obowiązku uzupełnienia wiadomości, które nauczyciel ma prawo skontrolować na najbliższej jednostce lekcyjnej.
8. Uczniowie na języku polskim nie używają korektorów oraz nie posługują ścieralnymi długopisami. Każdą pomyłkę należy przekreślić i napisać poprawną odpowiedź.
9. Nieobecność ucznia na sprawdzianie/innej pisemnej formie kontroli zaznacza się minusem.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów

Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

- Wobec uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych

trudnościach w uczeniu się stosuje się formy, metody i sposoby oceniania wynikające z zaleceń poradni.

Rodzaje dysfunkcji:

- **Dysgrafia** (brzydkie, nieczytelne pismo)

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Np. jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności, estetyki wykonanych prac, a jedynie ich poprawność.

- **Dysleksja** (trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści)

Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

- Krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń, dłuższy czas pracy nad tekstem.

- **Dysortografia** (nasilenie popełnianych błędów w zakresie poprawnej pisowni)

Dostosowanie wymagań dotyczących zapisu. Inna ocena dyktand, ocena strony merytorycznej i stylistycznej tekstu z pominięciem kryterium poprawności zapisu. Odmiennosc kryterium błędów.

- **Sprawność intelektualna niższa od przeciętnej**

W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie nauczania zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. Powoduje to dostosowanie wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone podstawą programową.

Poprawa prac klasowych odbywać się będzie przy pomocy nauczyciela, na dostosowanych do każdego ucznia warunkach.

Wymagania, co do formy mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- wyznaczanie dłuższego czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- odrębne instruowanie ucznia
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.

Kompetencje polonistyczne podlegające ocenie:

1. Słuchanie i mówienie.
2. Czytanie tekstów literackich i innych tekstów kultury.
3. Tworzenie własnego tekstu.
4. Praktyczne posługiwanie się wiedzą z nauki o języku.
5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

KRYTERIA OCENY PRAC UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

a) ortografia

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

- łamanie zasad pisowni wyrazów z *u – ó, ż – rz, h – ch*,
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

b) zapis graficzny

Do błędów graficznych niepodlegających ocenie w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów
mylenie liter
- podobnym kształcie (*a – o, l – ł – t, n – r, m – n, u – w, e – ę, a – q, i – j*)
- dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
- rzadziej używanych (*h – H, f – F, L – F*)
- odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b – p, d – t, w – f, g – k, dz – c, sz – s, i – y, ę – em – en, q – om – on, ś – ź, ć – dź*)
- ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym
- oznaczania miękkości nad literami
- kropek (*dż, ż, i, j*)
- „ogonków” przy literach *q* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó, t* lub *ł*
- błędy dotyczące podziału wyrazu
- utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka, proźba* zamiast *prośba*);